

Mješovita industrijsko-obrtnička škola
Struga 33, 47000 Karlovac

Kriteriji vrednovanja u nastavi Hrvatskoga jezika
(trogodišnji strukovni smjerovi)

prema:

Nastavni plan i program za srednje škole
(trogodišnji strukovni smjerovi)
Metodički priručnik za Hrvatski jezik

udžbenici:

Jureković, Perković, A., Matković, M. *Hrvatski jezik i književnost* (od 1 do 3), integrirani udžbenik za trogodišnje srednje strukovne škole, Školska knjiga, Zagreb

Aktiv Hrvatskoga jezika:

Sanja Car, Ivona Drašković, Maja Đurašević, Lana Lesić

Ocjena se iz nastavnoga predmeta Hrvatski jezik može dobiti iz četiriju elemenata: književnosti, jezika, jezičnoga izražavanja te domaće zadaće, odnosno aktivnosti (zalaganja).

Pisano se i usmeno provjeravanje provodi u skladu s Pravilnikom o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi.

književnost

odličan	vrlo dobar	dobar	dovoljan	nedovoljan
Učenik: -u potpunosti usvaja književnoteorijske pojmove i samostalno ih primjenjuje -povezuje znanja iz različitih područja i uočava nove pojavnosti -aktivan je i kreativan u nastavnome procesu -argumentirano iznosi svoje mišljenje i povezuje ga s čitateljskim iskustvom -razvija samostalnost, uspješno surađuje s drugima (skupinski rad; rad u paru) -uspoređuje i razlikuje značajke i ideje pojedinih književnopovijesnih razdoblja i autora	Učenik: -usvaja književnoteorijske pojmove i uglavnom ih samostalno primjenjuje -uočava međusobne odnose književnoteorijskih informacija -aktivan je u nastavnome procesu i ima razvijen kritički stav -iznosi svoje mišljenje i uglavnom ga povezuje s čitateljskim iskustvom -često iznosi svoje mišljenje te surađuje s drugima (skupinski rad; rad u paru) -redovit je u izvršavanju obveza	Učenik: -usvaja književnoteorijske pojmove, ali ih djelomično samostalno primjenjuje -razumije i objašnjava usvojeni sadržaj -uglavnom je aktivan u nastavnome procesu, no rijetko iznosi kritički stav -djelomično iznosi svoje mišljenje -sudjeluje u skupinskom radu; radu u paru -zaključuje na temelju povratnih informacija -uglavnom redovit u izvršavanju obveza	Učenik: - reproducira književnoteorijske pojmove, ali ih ne primjenjuje samostalno -prepoznaje osnovne pojmove na primjeru književnoga djela -rijetko je aktivan u nastavnome procesu -djelomično iznosi svoje mišljenje -neredovit u radu u skupini; radu u paru -djelomično izvršava svoje obveze -lektirna djela čita djelomično; mišljenje iznosi kada ga se prozove	Učenik: -ne usvaja književnoteorijske pojmove i ne primjenjuje ih -slabog je predznanja -ne razumije gradivo, ne sudjeluje u interpretaciji -zanemaruje obveze i zadaće -ne čita lektirna djela (ne reagira na motivaciju i poticaj; ne sudjeluje u interpretaciji kao ni u stvaralačkim zadacima)

-lektirna djela čita samostalno i na vrijeme; iznosi svoje mišljenje	-lektirna djela čita samostalno i na vrijeme; iznosi svoje mišljenje	-lektirna djela čita djelomično; uglavnom iznosi svoje mišljenje		
-redovit je u izvršavanju svih svojih obveza				

jezik

odličan	vrlo dobar	dobar	dovoljan	nedovoljan
Učenik: -u potpunosti usvaja jezične sadržaje -razumije jezične pojave i primjenjuje ih u svakodnevnome životu -povezuje jezične pojave i pojmove -pravilno se koristi svim normama hrvatskoga standardnog jezika -istražuje dodatne jezične sadržaje	Učenik: -razumije jezične pojave, ali povremeno griješi u njihovoj primjeni -definira jezične pojave i gramatičke kategorije -razumije jezično gradivo i povezuje ga s drugim srodnim sadržajima -uglavnom se pravilno koristi svim normama hrvatskoga standardnog jezika -samostalno uočava ključne pojmove	Učenik: -naučeno jezično gradivo reproducira i pamti, ali ga ne primjenjuje samostalno -češće griješi u primjeni jezičnih spoznaja -djelomično točno upotrebljava norme hrvatskoga standardnog jezika -češće potrebna pomoć nastavnika u radu	Učenik: -djelomično usvaja nastavne sadržaje i reproducira ih -često griješi u primjeni jezičnih znanja, ne razumije u potpunosti gradivo, -prepoznaje samo temeljne pojmove, i to uz pomoć nastavnika -ne uspijeva samostalno uraditi radne zadatke	Učenik: -ne usvaja ni temeljne jezične pojmove -slabog je predznanja -nezainteresiran za rad, ne pokazuje nikakvu želju za suradnjom -učestalo griješi u primjeni osnovnih jezičnih znanja, ne razumije gradivo

jezično izražavanje

odličan	vrlo dobar	dobar	dovoljan	nedovoljan
Učenik: -pokazuje gramatičku, pravopisnu i sintaktičku točnost u pisanom i usmenom izražavanju -Čita s razumijevanjem i raščlanjuje književne i neknjiževne tekstove -ima sposobnost osmisлити dobro strukturiran tekst ili govor (opis, dijalog, monolog, pripovjedački tekstovi, pismo, biografija...) -ima sposobnost strukturirano izlagati -zna potkrijepiti vlastite misli valjanim argumentima -vlada jezičnom, pravopisnom i logičkom raščlambom -kreativan je i samostalan u radu; aktivan u nastavnome radu	Učenik: -ima bogat rječnik, logički i semantički povezuje misli u dobro strukturane rečenice -poštuje i primjenjuje govorne vrednote u svom izražavanju -kreativan je i samostalan u radu -dobra uporaba hrvatskoga standardnog jezika -aktivan u nastavnome radu	Učenik: -trebao bi obogatiti svoj rječnik -ponekad griješi u primjeni govornih vrednota u pisanom i usmenom izražavanju -u govorenju, raspravi, opisivanju potrebna pomoć nastavnika -koristi se riječima koje ne pripadaju standardnome jeziku -nije uvijek aktivan u nastavnome radu	Učenik: -ima vrlo skroman rječnik -nesamostalan u radu -učestalo radi greške u usmenom i pisanom izražavanju -ne služi se pravilno hrvatskim standardnim jezikom -tijekom nastavnoga procesa pasivan -rijetko pokazuje interes i rijetko sudjeluje u raspravama	Učenik: -ima nerazvijen rječnik -Čini velike i učestale greške u usmenom i pisanom izražavanju -teško sklapa smislene rečenice i teško ih povezuje u cjelinu -ne poznaje i ne primjenjuje zakonitosti pisanoga i usmenoga izražavanja -ne služi se hrvatskim standardnim jezikom, česta uporaba neknjiževnih riječi, katkada i vulgarizama -tijekom nastavnoga procesa potpuno pasivan, ne sudjeluje u raspravama

Napomene

● ispravci pisanih provjera

Ispravci pisanih provjera pišu se dva tjedna nakon pisane provjere, odnosno prema dogovoru s učenicima u razrednom odjelu. Postoji više faktora koji mogu utjecati na datum pisanja ispravka (učenici pišu neku drugu pisanu provjeru, idu na terensku nastavu, na praksi su i slično.)

Ukoliko učenik ne ispravi ocjenu, sljedeći ispravak piše se krajem svibnja, početkom lipnja (također prema dogovoru s učenicima, ovisno o obvezama). Ukoliko učenik ni tada ne zadovolji, upućuje se na produžnu nastavu.

Lektirna djela se ne ispravljaju, već se ubrajaju u zbir ostalih ocjena.

● zaključna ocjena

Zaključna ocjena ne mora proizlaziti iz aritmetičke sredine. Da bi zaključna ocjena bila pozitivna, svi elementi ocjenjivanja (književnost, jezik, jezično izražavanje) moraju biti pozitivno ocijenjeni. Zaključna ocjena može biti i veća ako je učenik tijekom godine pokazao napredak i uspjeh. Napredak se bilježi i u zalaganje učenika.

● lektirna djela

Učenik čita zadana lektirna djela propisana Nastavnim planom i programom te djela prema vlastitome interesu. Elementi vrednovanja za književna djela uključuju formativno i sumativno vrednovanje. Važno je

- je li učenik pročitao književno djelo
- razumije li lektirno djelo ili je samo pročitao kratki sadržaj
- je li točno riješio zadane zadatke
- uočava li učenik potpuno ili djelomično književnoteorijske pojmove/obilježja književnopovijesnog razdoblja u književnom djelu
- uočava li učenik odnose među likovima i razumije li njihovu problematiku
- kako je učenik doživio književno djelo
- da poruku/ideju/sadržaj dovodi u odnos sa stvarnim životom i povezuje ih
- da učenik aktivno sudjeluje pri interpretaciji književnog djela i iznosi svoje dojmove
- da se stvaralački izražava prema zadanim uputama
- ima li učenik razvijenu kulturu govorenja i slušanja

● kriteriji ocjenjivanja pisanih provjera

0 – 49% nedovoljan (1)

50% - 62% dovoljan (2)

63% - 77% dobar (3)

78% - 89% vrlo dobar (4)

90% - 100% odličan (5)

- **pisanje školske zadaće**

Ukoliko učenik temu pokušava prepisati, odmah će biti ocijenjen negativnom ocjenom.

Školska zadaća (pisanje vezanog teksta)

elementi vrednovanja:

- sadržaj
 - ✓ je li učenik odgovorio na zadanu temu prema uputama
- kompozicija
 - ✓ ima li tekst jasno određene dijelove
- jezik i stil
 - ✓ oblikovanje rečenica (logički i smisleno)
 - ✓ poštivanje pravopisno-gramatičke norme hrvatskoga standardnog jezika

Učenik može dobiti jednu ili dvije ocjene, prema procjeni nastavnika. Ukoliko se rad vrednuje s dvije ocjene, tada jedna ocjena proizlazi iz sadržaja i kompozicije, a jedna iz jezika i stila.

- **govorenje teksta/pjesme napamet**

Učenik može određene tekstove/pjesme naučiti napamet. To može učiniti prema vlastitim interesima/želji ili prema uputi nastavnika.

elementi vrednovanja:

- točnost
 - ✓ reproducira li učenik tekst točno/netočno/djelomično točno
- govorne vrednote hrvatskoga jezika
 - ✓ pravilno ostvarivanje svih govorenih vrednota
- izražajnost
 - ✓ odnos prema tekstu; odnos prema slušatelju

- **diktat**

kriteriji vrednovanja*:

- do 3 pogreške – odličan (5)
- od 4 do 5 pogrešaka - vrlo dobar (4)
- od 6 do 7 pogrešaka – dobar (3)
- od 8 do 9 pogrešaka – dovoljan (2)
- 10 pogrešaka i više – nedovoljan (1)

*kriteriji se mogu mijenjati prema procjeni nastavnika koji predaje u razrednom odjelu ovisno o vrsti diktata koji se piše (izborni diktat, autodiktat...)

- **domaće zadaće**

Učestalost domaćih zadaća ovisi o procjeni nastavnika. Bilježe se formativno, no neke domaće zadaće mogu biti ocijenjene brojčanom ocjenom iz područja na koji se zadaća odnosi ako je nastavnik najavio da postoji takva mogućnost.

dodatak: Učenici s teškoćama u razvoju

- selektivni pristup redovnim nastavnim planovima i programima
- izabrati primjerene metode rada (razgovor, prepoznavanje, podcrtavanje, uvježbavanje, ponavljanje i sl.)
- prilagoditi način rada ovisno o potrebama učenika
- prilagoditi količinu sadržaja ovisno o potrebama učenika
- podijeliti zadatke na više manjih cjelina

Učenici s teškoćama u razvoju Nastavni plan i program moraju usvojiti:

- na razini prepoznavanja (činjenica, pojmova, definicija i sl.)
- usvajanje osnovnih pojmova
- primjena osnovnih pojmova
- informativno poznavanje nastavnih sadržaja
- provjera znanja temelji se na zadacima popunjavanja, pridruživanja, prepoznavanja, zaokruživanja
- učenicima osigurati više vremena za nastavne sadržaje
- ovisno o nastavnome sadržaju, učeniku prilagoditi sadržaje tako da iz njih proizlazi zamjenski cilj

(primjerice: učenik crta strofu pjesme, drugi je interpretiraju; učenik nabraja pojmove, drugi ih nabrajaju i objašnjavaju i sl.)

usvojenost znanja po područjima:

književnost: osnovni književnoteorijski pojmovi; razlikovanje književnih rodova i književnih vrsta; prepoznati književna razdoblja (u skladu s mogućnostima – ne sva); usvojiti najznačajnije predstavnike i djela (u skladu s mogućnostima – ne sva); pročitati određene naslove književnih djela (lektira)

jezik: razlikovati hrvatski standardni jezik i hrvatska narječja; prepoznati vrste riječi u hrvatskome jeziku; služiti se pravopisom (učenik ne treba znati složene gramatičke cjeline te podjele unutar temeljnih pojmova kao ni definicije)

jezično izražavanje: usvojiti načela privatne i službene komunikacije koja su potrebna za svakodnevnu komunikaciju i socijalizaciju; samostalno čitanje i prepričavanje; samostalno opisati pojam/predmet na zadanu temu; usmeno se i pisano izražavati u skladu s mogućnostima